

**POLITICA BIBLIOTECII NAȚIONALE A REPUBLICII MOLDOVA
PRIVIND ACCESUL DESCHIS**

*Aprobată de Consiliul Științific, 6 februarie 2019
(proces verbal nr.1)*

Biblioteca Națională a Republicii Moldova (BNRM) apreciază și recunoaște importanța strategică a *Accesului Deschis la informație*, care are drept scop diseminarea cunoștințelor în concordanță cu concepțiile promovate de *Inițiativa Accesului Deschis de la Budapesta (2002)*, *Declarația de la Bethesda privind politica editorială (2003)*, *Declarația de la Berlin privind Accesul Deschis la Cunoștințe în domeniul Științei și Științelor Umanitare (2003)*, *Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova (2004)*, *Principii obligatorii privind accesul public la rezultatele cercetărilor finanțate de Consiliul European de Cercetare (European Research Council) (2008)*, *Declarația Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova privind Accesul Deschis la informație (2009)*, *Declarația IFLA privind Accesul Deschis – clarificarea poziției și strategiei IFLA (2011)*, *Programul național de informatizare a sferei culturii pentru anii 2012-2020 (HG nr. 478 din 04.07.2012)*, *Strategia națională în domeniul proprietății intelectuale (HG nr. 880 din 22.11.2012)*, *Strategia națională de dezvoltare a societății informaționale „Moldova Digitală 2020” (HG 857 din 31.10.2013)*, *Programul „Crearea, dezvoltarea și valorificarea conținutului digital din Republica Moldova pentru anii 2016-2020”, Strategia inovațională a Rep. Moldova pentru perioada 2013-2020 „Inovații pentru competitivitate” (HG nr. 952 din 27.11.2013)*, *Declarația de la Lyon privind accesul la informare și dezvoltare (2014)*. Prin „Accesul Deschis” (Open Acces – OA) se înțelege disponibilitatea liberă, gratuită la conținutul științific, cu restricții limitate privind drepturile de autor și de licențiere.

Biblioteca Națională a Republicii Moldova recunoaște importanța strategică a noului mod de organizare și efectuare a activității de cercetare, bazată pe cooperare și noi căi de difuzare a rezultatelor acesteia, a cunoștințelor – instrumente digitale, rețele, mass-media – Știința Deschisă.

Biblioteca Națională a Republicii Moldova este interesată de promovarea și implementarea paradigmelor Accesului Deschis și Științei Deschise, angajându-se în diseminarea rezultatelor cercetării în domeniul Biblioteconomiei și Științelor Informării (BȘI), încurajarea personalului din biblioteci să-și manifeste sprijinul pentru acestea și să publice în Acces Deschis. Publicațiile în domeniul BȘI vor avea o vizibilitate amplificată, un impact și prestigiu considerabil în comunitate.

BNRM își asumă responsabilitatea:

- să disemineze rezultatele cercetărilor și experiențelor de succes în domeniul BȘI, materializate în publicații, în baza paradigmelor Accesului Deschis
- să încurajeze autorii (bibliotecari, cercetători, doctoranzi, cadre didactico-științifice) în manifestarea sprijinului pentru Accesul Deschis și Știința Deschisă, publicând articole în revista „Magazin Bibliologic” și plasându-le în Repozitoriul Tematic în BȘI

- să contribuie la promovarea/implementarea paradigmatelor Accesului Deschis și Științei Deschise.

Strategii ale BNRM privind Accesul Deschis:

1. Ținând cont de experiența națională și internațională, implementarea Accesului Deschis la BNRM se va efectua prin două modele complementare:
 - arhivarea în Repoziitoriul Tematic (național) în domeniul BȘI
 - indexarea revistei științifico-practice „Magazin Bibliologic” în registrul internațional DOAJ (Directory of Open Access Journals) și alte baze de date internaționale.
2. În vederea dezvoltării conținutului digital în Acces Deschis, BNRM va crea Repoziitoriul Tematic (național) în domeniul BȘI, care va integra lucrări elaborate/editate de către cercetătorii din cadrul BNRM și alte instituții.
3. Repoziitoriul Tematic (național) în domeniul BȘI va funcționa conform prevederilor Regulamentului de organizare și funcționare, aprobat de către Consiliul Științific al BNRM.
4. În baza acordului, încheiat între BNRM și autori, primii acceptă publicarea în Acces Deschis. Drepturile acordate BNRM reprezintă licență Creative Commons, care permite altora să distribuie, remixeze, regleze și să creeze pe baza operelor autorului, chiar și în scop comercial, atât timp cât ei creditează opera (licența Atribuire CC BY):

5. Politica privind Accesul Deschis se referă preponderent la articole științifice, încurajând autorii să includă și alte tipuri de publicații: monografii, manuale, teze de doctorat și altele.
6. Autorii sunt încurajați să publice la edituri, în reviste, care permit arhivarea în Repoziitoriul Tematic (național) în BȘI. În cazul, în care editura, revista, nu permite arhivarea lucrării în Repoziitoriu, autorii sunt încurajați să prezinte elementele de identificare bibliografică a lucrării (descrierea bibliografică) și abstractul.
7. Se prevede adoptarea procesului de peer-review (recenzare) a publicațiilor, pentru a asigura calitatea acestora. Recenzarea va fi realizată în conformitate cu prevederile, stabilite în Regulamentul de organizare și funcționare a Repoziitoriului.
8. Pentru asigurarea accesului larg și promovarea e-conținutului în domeniul BȘI vor fi realizate următoarele:
 - Politica instituțională privind Accesul Deschis va fi integrată ca mandat instituțional în Registrul internațional ROARMAP (Registry of Open Access Repositories Mandates and Policies <http://roarmap.eprints.org/>), care va autoriza Accesul Deschis la rezultatele cercetărilor științifice
 - Repoziitoriul Tematic (național) în domeniul BȘI va fi înregistrat în Registrul Internațional al Arhivelor cu Acces Deschis (ROAR, Registry of Open Access Repositories - <http://roar.eprints.org/>), Directory of Open Access Repositories (<http://v2.sherpa.ac.uk/opensoar/>), Instrumentul Bibliometric Național (<https://ibn.idsi.md/>)

- Revista științifico-practică „Magazin Bibliologic” va fi indexată în Registrul internațional DOAJ (Directory of Open Access Journals - <https://doaj.org/>) și alte baze de date internaționale.
- 9. Directorii adjuncți pentru activitatea de cercetare și dezvoltare în biblioteconomie și informatizare vor fi responsabili pentru implementarea și îmbunătățirea (modificarea) acestei politici.
- 10. A iniția și a realiza corect procedura de implementare a Accesului Deschis la informația în Repozitoriu, a conlucra cu autorii din cadrul BNRM și din biblioteci, instituții educaționale și altele, pentru a promova și a respecta cerințele legale.
- 11. Serviciul „Dezvoltare și Cercetare în Biblioteconomie și Științe ale Informării” va elabora Regulamentul de organizare și funcționare a Repozitoriului Tematic (național) în BȘI, va asigura plinătatea și funcționalitatea acestuia în colaborare cu Direcția Tehnologia Informației a BNRM, și va elabora un raport anual către Consiliul Științific.
- 12. Politica instituțională privind Accesul Deschis la informație are un efect imediat, intră în vigoare la data aprobării și va fi revizuită în funcție de necesitate.

Impactul Politicii Instituționale privind Accesul Deschis:

- eliminarea barierelor de acces la publicațiile în biblioteconomie și științe ale informării
- augmentarea e-comunicării profesionale, creșterea transparenței și eficientizarea acesteia
- extinderea posibilităților de publicare/vizualizare/promovare a rezultatelor cercetărilor și investigațiilor în domeniul BȘI
- creșterea numărului de citări a publicațiilor cercetătorilor în domeniul BȘI
- sprijinirea dezvoltării profesionale continue
- creșterea prestigiului bibliotecii ca instituție de cercetare și inovare
- economisirea timpului profesional al cercetătorilor din domeniul BȘI.

Prin implementarea *Politicii Accesului Deschis la informație* BNRM va contribui esențial la promovarea rezultatelor cercetărilor teoretice și practice în domeniul BȘI, a proceselor inovatoare și de performanță în biblioteci, orientate spre creșterea vizibilității și recunoașterii valorii instituției bibliotecare.

	<i>Elaborat</i>	<i>Coordonat</i>	<i>Verificat</i>	<i>Aprobat</i>
<i>Responsabil</i>	L. Corghenci M. Cebotari	V. Osoianu V. Borș	Sv. Barbei	Director general BNRM Elena Pintilei
<i>Data</i>	31 ianuarie 2019	4 februarie 2019	5 februarie 2019	6 februarie 2019
<i>Semnătura</i>				